

Latweeschu Amises.

7 reises nedeta. 93. gada gahjums.

<p>Latweeschu Amises:</p> <p>par 1 gadu . . . 2 rub. 20 kop.</p> <p>par 1/2 gadu . . . 1 - 20 -</p> <p>par 1/4 gadu . . . - 60 -</p> <p>par 1 mēneš . . . - 25 -</p>	<p>Latweeschu Amises:</p> <p>par 1 gadu . . . 3 rub. - kop.</p> <p>par 1/2 gadu . . . 1 - 60 -</p> <p>par 1/4 gadu . . . - 90 -</p> <p>par 2 mēneš . . . - 30 -</p>	<p>Latweeschu Amises:</p> <p>par 1 gadu . . . 10 rub. - kop.</p> <p>par 1/2 gadu . . . 5 - 80 -</p> <p>par 1/4 gadu . . . 3 - 50 -</p> <p>par 1 mēneš . . . 1 - 50 -</p>	<p>Latweeschu Amises:</p> <p>Studijumi maksā: par 1/2 gadu . . . 10 l., 1. pusē un 10 l. 30 k.</p> <p>Abreģis maksā 10 l.</p> <p>Latweeschu Amises:</p> <p>Stumurs maksā 1 kop.</p>	<p>Latweeschu Amises:</p> <p>Redakcija: Jelgavā, Katoku eelā Nr. 42. Ekspedīcija: Katoku eelā Nr. 40. Tel. 981.</p> <p>Kantoris: Rīgā, Balnu eelā 30. Tel. 8260. Pašta kastīte 286.</p>
---	--	---	---	--

Nr. 84.

Sestdien, 29. martā.

1914.

Jelgavas Kommerzbanka

(1899. g. dibinātā „Jelgavas Lauksaimniec. Beedribas Krahšanas-Mirdšanas Sabiedrība“ 1912. g. 31. oktobrī pārveidēta par „Jelgavas Kommerzbanku“) Jelgavā, Katoku eelā 44, telefons valdei 1050, darīšanu weschanai 62. (Jelgavas Lauksaimniecības Beedribas namā.)

Jelgavas Kommerzbanka īsbara wifadas banku operācijas, tā: peenem noguldījumus, īfnechš aisdewumus, īsbara premiju bifechu apdroshinašhanu pret amortizāciju

Prozentu mehšs: noguldījumeem 6% gadā, bef krona nobolka atwiltšhanas, telošha rehšina noguldi- jumeem 5%, aisdewumeem 6 1/2—8 1/2%.

Kantoris atwehšis darbdeens no pl. 10—3 deenā.

1914. g. 1. janwari norehšinu stahwollis 6.405.745 r. 08 l. Gemattats (staidrā naudā) atziju kapitāls un ziti bankā efošhi droshības kapitali 1.074.806 r. 29 l. Jelgaw. Kommerzbankai war naud. u eefuhtit ari zaur waltšbankas nodafam un rentejam. Pee eemattas tur jaušdoh Jelgawas Kommerzbankas wahrds un winas telošha rehšina nu- murs Jelgawas rentejā un pehš eemattas īsbarišhanas jarofta Jelgawas Kommerzbankai īpatošha wehstule un tant jaaprahda, ko ta lai dara ar eefuhtito naudu.

Noguldījums peenem ari pa pasta, telegrafa un rentejam un waltšbankas nodalam un tapat tos un noguldījumu prozentes īfuhša.

Pasta adrese: Митавскому Коммерческому Банку, Митава. — Jelgawas Kommerzbankai. Telegramu adrese: Коммерцбанкъ, Митава. — Коммерцбанк, Jelgawā.

Zaur rentejam un waltšbanku naudu fuhtot — jaušdoh, tā Jelgawas Kommerzbankai ir Jelgawas ren- tejā telošhs rehšins sem Nr. 68671 (Условный те- кущий счетъ Митавск. Коммерческаго Банка въ Митавскомъ Казначействѣ № 68671.

Swarigatais no šatura:

Ušajinajums. Sibireešhi tee pirmee. Saegu karolis Daugawpili. Tehnu walobas un tizibas spaidi Latgalē. Lauksaimniecības krišhana Sabiedrotās Wāltis. Šahidū nefaunības refordš Kanadā. Gemgaleešhu brijwības tawi 13. gaduštienti. Wisanghatais zetojums.

dama tos perte ktees lihšs 1. maijam 1914. gadam pee īstahdes komitejas lozefkeem, atfihmejot pehš eefehjas šawu arodū un īstahdomo darbu daubsumu. Ar teem amatneekem, kas peeteitufšees, atterzīgā aroda mahšlineeki stahšees kafarā, lai pahrrunatu wirjeenu, turā eeturami īstahdamee preekšmeti un dotu wajadšigos aifrohdijumus.

Nodomatā īstahde leelā mehšā waretu eerošināt jaunus uštatus un atteezības muhšu mahškas amat- neezjibā, eewadit šahī laulā muhšu īpatoņejo kulturu un zelt tautas pašchapšinu.

projekti peenemami weenigi tā paškaidrojumi īstahdi- teem un jau īweseem darbeem. Peenemamas ari fotografijas pehš īweseem darbeem, tilai pee god- algu īfpreekšhanas tās netiks eewehrotas.

Nodafas.

Wofa darbi: weseļi telpu eelahrtojumi, īf- graiřijumi, mehšeles un ziti atsewifšhi preekšmeti. Kaleju un lehjeju darbi: dafšabi šaim- neezības un mahjas rihi un leetas, īfgresnojumi, ap- kalumi, fehtas, wahrti, eeshogojumi u. t. t. W f- menu faleju darbi: tapu un arhitektoniškā šulptura. Podneeku darbi: krahšnis, flona un feenas podini, arhitektoniškā detali, wahšes, šehšwji un ziti traufi. Audumi, īfšhuwumi, pi- numi, kniņpeles (spizes) un ziti rolas darbi. Arhitektoniškā dekoratiwā un orna- mentalā mahškla: dekoratiwā arhitektura, gleš-

Ušajinajums.

Latweeschu Mahškas Weizinašhanas Beedriba nobomajufi farihtot 1916. gadā latweeschu mahšklas amatneezības un mahjas mahšklas īstahdi un eezehluši īstahdes komi- teju, turā tagad greešhas pee wifsem teem latweeschu mahšlineekem, amatneekem un darbneekem, turī krahda apafšā minētās programas arodos, ušajina-

Programa.

Īstahde farihtojama Rīgā 1916. gada wafarā. Īstahdami weenigi latweeschu originaldarbi, pee lam wehšams, lai winos pehš eefehjas parahditos lat- wiškā īpatniba. Peenemti teel atsewifšhi preekšmeti un weseļi telpu un lautumu eelahrtojumi. Štizes un

Wiens gruhdeens un laiwina bij jau netihrajā štraumē. Rā īfšaumalu ta to šagrahba un gribeja raut lihšs, bet — peewihlās, nahja fiteens pehš fiteena ar aireem winai pa mutulojofšo muguru un laiwina bewās eefihpi pohri uš lihzi, kureš tagad īfšatijās pehš šalinas Gaujas uhdenos. Krahškedami winai aifpeldeja garam šmagi lebus gabali, bet laiwineeka īfweizīgā, īpehžīgā rofa winu īfšargaja no teem un nowadija pee šalinas, kur pretim luhlojās šahrtotee škaittee puhpoki, aittinas, tā Norina winus mehšja fauft. Un pateescham wini jau ari īfšatijās pehš eefirmām, pelekām aittinām bruhnos šašhojinos, bet dafšas jau pat bef teem. Tahdas mihtitas, apafas.. aittinas... Un Špodris negribot pašmaibija, šahp- dains no laiwinas ahra un to ušwiltšams uš malas, lai štraume neaifrauj projam, waj ari šahds lebus gabals neušbrahšhas wirtū.

Puhpoki.

Silgmaja šahštinhš.

Bij agras Weelbeenas lihšs ar wifām šawām preekšwehdeenanam. Sneegs nebij wehl pišnigi no- lufšs. Ledus tomehr Gaujā jau gahja. Brijšahle- dami luhša leelee lebus gabali, druhšmedamees weens uš oira. Netihree pawafara uhdeni kuhla boltas putas, greešās mutuleem un jonoja lejup uš juhru... Uš plafšo, brijwio juhru, lai tur zeltos warenos wilnos un augstu gairā šweeftu putu šha- latus waj ari šaulei grimstot aifjuhā, lehni, rahmi lihgotos winas šarkanā šelta pluhdos.

Ja, gahja paššlail lebus un — ta jau bij ta nelaimē par kuru domaja Breebainu Špo- dris, šahwedeams uš Gaujas krahā.

Riht bij puhpoku šwehtbeena un winšch bij šawai majojai mahšinai Norinai apsolijis atneft škaiřus puhpokus. Tumunā tee nelur nebij dabu- jami, īfšemot Gaujas lihzi. Wafaru tas bij šau- fām šahjam peeejams. Ari tagad to wareja ša- fneegt ar laiwinu, bet — lebus druhšmejās til ne- ganti, tā Špodris neufdrihštejas šahpt laiwina un mehšināt tilt pahri uš lihzi.

Winšch newareja nopulotees ween uš Gauju. Riht taitšhu bij puhpoku šwehdeena un Norinai wa- jafšaja puhpoku, winšch tā bij apsolijis winai, un finaja zil behdiga ta buhs, ja nedabuhs, ja newarēs no rihta ar gairšinu peezeltees un wifus nopuh- polot, šauldama šawā šubrabinā balšina:

„Apafšch, tā puhpoks, apafšch, tā puhpoks l...“

Wehl brijhbi pašahwejis winšch greešās at- palaf.

„Atnahšchhu wafarā, warbuht buhs mafal le- bus,“ — winšch nobomaja un šahla eet uš mahju puft pa grawas dibenu gar mafu urdšianu.

Mahjas jau bij turpat Gaujas malā augšchā pee preedem. Nebij jau tohlu ko eet, wareja ari wehl wehšat atnahšt un paškatitees.

— Nu, waj pehš puhpoteem biji? — Norina jautaja, peefšreedama pee brahla, pamanijuši winu pa- galma.

— Wehšal aifeechu, — Špodris atbildeja, noglaudidams winai galwinu: — Eš ween īstahā un mahšees, man wehl jaacet tehtim palihgā.

— Bet tā la nepeemirši tilai, — mafā wehl peefodinaja, eeedama weenlahršahjā eebuhweešha īstahidā.

Šad šaule jau tairijās uš reetu un netahšojā šasnijas torni atšlaneja šwehtwafara šwans, Breebai- nos lila darbus pee malas.

— Šwehtwafars, — Breebainis teija, nolif- dams žirwi: — Lai paleel, Špodri, pabeigšim pirm- deen...

Lehni wini prewahja leetas un bewās uš īstabu. Pee durwim Norina jau šteibšās wineem pretim, šahhra brahli pee rotas un šahaus pawiltufi atšahrtoja to pašhu jautajumu, kuru jau waj desmit reises šahodeen bij jautajufi:

— Nu, waj biji? ...

— Tuhšia eechu, — Špodris atbildeja: — Bet tu eš īstahā, wafars ir wehšs.

— Labi, labi, — meitene preezigi attrauja, rehšedama, tā brahšis pateescham aifset gar rijas šuhri uš grawu, lai pa to dotos uš Gaujas malu.

Šoule paššlail jau grima aif apwahřchna, šad Špodris atfal nonahja pee Gaujas. Ta lihās buht rahmaka. Mafakais til daubš un til leeli le- bus gabali wairs tā nedruhšmejās, tā pirmaf. Labi ušmanotees tagad wareja šeret tilt pahri uš lihzi bef šahdam breefmam, šewifšhi wehl tapehš, tā Špodris bij labs laiwineeks.

Šan uhdeni mutuloja tapat tā deenu, greeš- dami putojofšus wirpufus un šahrtodamees šaureeta šeld, bet tas Špodri nebaidija. Ar štraumi winšch bij parahdis tilt weegli galā.

Weseļi telpu eelahrtojumi, īf- graiřijumi, mehšeles un ziti atsewifšhi preekšmeti. Kaleju un lehjeju darbi: dafšabi šaim- neezības un mahjas rihi un leetas, īfgresnojumi, ap- kalumi, fehtas, wahrti, eeshogojumi u. t. t. W f- menu faleju darbi: tapu un arhitektoniškā šulptura. Podneeku darbi: krahšnis, flona un feenas podini, arhitektoniškā detali, wahšes, šehšwji un ziti traufi. Audumi, īfšhuwumi, pi- numi, kniņpeles (spizes) un ziti rolas darbi. Arhitektoniškā dekoratiwā un orna- mentalā mahškla: dekoratiwā arhitektura, gleš-

Wiens gruhdeens un laiwina bij jau netihrajā štraumē. Rā īfšaumalu ta to šagrahba un gribeja raut lihšs, bet — peewihlās, nahja fiteens pehš fiteena ar aireem winai pa mutulojofšo muguru un laiwina bewās eefihpi pohri uš lihzi, kureš tagad īfšatijās pehš šalinas Gaujas uhdenos. Krahškedami winai aifpeldeja garam šmagi lebus gabali, bet laiwineeka īfweizīgā, īpehžīgā rofa winu īfšargaja no teem un nowadija pee šalinas, kur pretim luhlojās šahrtotee škaittee puhpoki, aittinas, tā Norina winus mehšja fauft. Un pateescham wini jau ari īfšatijās pehš eefirmām, pelekām aittinām bruhnos šašhojinos, bet dafšas jau pat bef teem. Tahdas mihtitas, apafas.. aittinas... Un Špodris negribot pašmaibija, šahp- dains no laiwinas ahra un to ušwiltšams uš malas, lai štraume neaifrauj projam, waj ari šahds lebus gabals neušbrahšhas wirtū.

Breegreesis weseļi šawu šawu ar pašcheem šai- stateem puhpoteem, Špodris bewās atpalaf uš laiwu.

Tagad lebus gabali peldeja jau beefchal nekā piritit.

„Nu, nelas, wehl naw šo bihtees,“ — winšch pee šewim nodomaja un eestuhma laiwinu uhdeni, eelehja tani un šahla to ušmanigi wadit šarp lebus gabaleem uš krahšu, kuru ari laimigi šafneedsa.

Laiwu winšch atpalaf uš wego meetu newilla, bet atšahja turpat uš krahā, kur bij peestahjās. Ari airus nolika lihšās.

„Riht drofšhi ween warēs pahřzeltees pahri Gaujai un tilt uš šasniju,“ — winšch nobomaja: „Un pa nakti jau neweens neaifšahšs laiwu“.

neezība, stils, stilis, mošāta un t. t. Teatra māksla: preekšlari, maketes, rīzes un kostīmi. Sudraba un seltadārbi, rotas lietas un „neezini“ (безделушки, nipes). Spehku leetas: lelli un zitas. Grafiskā māksla: afišas un fludinājumi, paškāries, reklamas un firmu marlas, ihpaškuma sīmes (ex-libris) un gromāta ar wīfu, kas pee tās peeder. Fotografija. Dahrskopība: laukumū eefahrtojumi, grupos, seebu un grejnūma stahbi. Latveešu mākslas amatneezības skolas un kurši. Latveešu wežās mākslas nodala.

Darbus peekem un godalgo komitejas no 5 lozēkeem, no kureem 3 pašahwigi lozēki — māksli-neeki un latrai nodalai pa weenam spezialistam un weenam meistaram amatneelam.

Istahbitājs dabon brihwū eeejas sīmi. Istahbe nem 10% no pašdoteem darbeem un peespreesh godalgas: selta, sudraba un wara medālas un atsinības rakstus un balwas.

Istahdes komitejas lozēki: M. Brufšs, inscheneers-technologs, Rīgā, Elisabets eelā Nr. 21-a. Dr. phil. D. Grofswalds, Rīgā, Teatra bulwari Nr. 2. T. Grinbergs-Salkalns, skulptors, C.-Peterburgs, Bac. Oстровъ, 3 линия, домъ 20, кв. 14. A. Malwešs, architektis, Rīgā, Aleksandra eelā Nr. 13, telefons 48 98. R. Sarinšs, māksli-neeki, C.-Peterburgs, Фонтанка 183.

Bēj tam dod pašaidrojumus biroja stūndās: M. Buzlers, „Staru“ redaktors, Aleksandra eelā Nr. 2, telefons 21-61. E. Laube, politechnikas dozents un architektis, Romanowa eelā Nr. 70-a, telefons 40-13. M. Rulfšs, architektis, Tronmantineela bulwari Nr. 17, telefons 60 33. J. Reekšs, fotogrāfs, Aleksandra eelā Nr. 17, telefons 16-64.

Lairakstu apšats.

Ari atbilde. „Sadsihwe“ fawā pehdeja numurā dewuši mums ar wirskastu „Ari atbilde“ lahdū atfaušmi uš muhsu aishrahbijumeem „šahidū jautajumā“. — Tee, zil finams, bija pilnigi leetiščli, atbalstotees wispirms uš wispašrigeem nenoleedjameem dšihwes nowehrojumeem, uš neapšahubameem wehsturiškeem dokumēteem (kuri wisi žiteli muhsu awiše) un, atfauzotees uš daubšu wisflawenako pafaules domataju un daritaju wihru spreedumeem. — Bet wifs šhis breefmīgais smagums pret šahidēem nebāra uš „Sadsihwi“ ne mafako eespaidu (beeja ahda). (War redset, zil breefmīgā tur jau ir tas šahidū „smagais“ eespaids.) „Sadsihwe“, aif mums šoti šaprotameem eemešleem atfakas no lahdās pamatīgālas teeshas polemikas ar mums šahidū jautajumā un tapehž mums ari nāw dewuši lahdū taimu un skaidru, bet tilai lahdū „ari atbilde“.

Kaufatees uš manēem wahrdeem, nerangatees uš manēem darbeem! — fawā „Jaunā Deenas Lapa“, kad žiti lairakstii aishrahda uš winas isdeweju un redaktoru ihho lomu, uš to, kas wini ir fawos darbos. Wahrēos wini fawēem ne-

Wehl reif usmetis štraumei štatū un nopreezajeem par to, Spodris šahla lahpt kraujā augščā. Tagad winaš negahja pa grauwu, bet lahpa teeshi. Gribejās no kraujas malās noskātitees lejā pawafara uhdenu gaitā.

Bei winaš wehl nebij fasnēesfīs kraujas malu, kad peepeshi lejā zauri uhdenu šchahšchānai isdširba balši, kura winu peespeeda apstahtees nu nodrebet.

„Gaujas lihži gari lahli
Seltaineemi seebineemi...“

Astaneja dšidra, škana meitēnes balšs un Spodris atgreesees uš azumirkli palika lā fastindšis šahwam.

— Dšidra! ... Neprahte! ... — winaš tilai paguma eesaultees un tad žit špehka metās šceet turp.

Ja, pateesham ta bij Dšidra, Bredbainu šaimina, bāgātā škawa weenigā meita.

Ari wina peewakare bij isgahjuš mellet puhpolus, nekur neatraduši un nonahkusi pee lihšča, kad Spodris pašchāit bij uš fāškas. Štarp winu un Spodri šainā linijā bij šchahnitis. Taprhž Spodris nebij winu redsejis. Reš, leedams lahrtla šaru, winaš gan bij pamānšs gar šchahnišča stuhri kaut lo nosibam, bet nodomājis, ka paškātijees. Bet pateeshā ta bij bijuši Dšidra. Wina nebij gribejuši rahbitēes Spodrim, pašchāpūs aif šchahnišča, no garbijuši lihš winaš atgreeshas atpakaļ un tad nebehwigi stuhmuš lāwū uhdenti. Kā jau gaujamneezē, wina prata lāwū beangi wābit, bet tomehr braužeens pawafara uhdēnos nebij preesh winas. Šhe nepeetila ar ismanu ween, wajobjeja ari špehka, lai ar štraumes wirpūkeem tiltu galā un iswairitos ari no lebus gobaleem.

Pašgalwīgā meitene tomehr to necewehroja. Droschi wina stuhma lāwū uhdenti un šahla šrahdat ar aiceem. Re puhpoli winu tagod wilināja, ne — wina gribeja mihlotam pušim parahbit fawū droswi un isweizibu. Un kad tas bij jau gandrihš kraujā

šaprahtigajeem laštajeem fludina proletarisma purwu, muhschigu wehrgošānu sem zitu juhga lā augštako ideju, bet pašchi pa to štaru rausch tuhštoshus, zel pilim lihšfīgus namus un dšihwo šali. Bet — tas jau pee šcheem šrahdneeku „aishahwjeem“ ir parasta leeta.

Pret latveešu walodu uštahjas „Bezā Benskes“ šchidū lapa „Jaunais Zehš“. Winaš newarot pajeešt, ka Jelgawā, L. P. E. S. semkopības skola pašneeshot mahžifās latveešu walodā. Zaur to šchis skolas audsešni tapšhot mehāni. Pehž „Benskes“ eeskateem, protams, buhtu labā, ja mahžības pašneegtu wina peifalaino maišes tehwu šchidū šahronā un peedemam wehl mahžitū ari Talmudu un šchidū ritualus. Tas til buhtu progress!

Peē žittanteešu weilaleem greestees eeteiž pašhāmāis šchidū šalps Ronahž's. Ta ešot beidjamā nekretniba, ka latveešchi eeshchrotees pašchi fawos weilalos. Sewiščli laumi tas ešot no muhsu lauzineeleem. — Uli wei!

Gekššeme.

Sibireešchi tee pirmee.

Mehs wisi finam un redjam, ka latveešcheem wina sentehwu seme, šchis šotras tautas wisnepeezeschamalais pamats, šohšt isšihdet no lahju apafšchas. Daubši teel gan isšpeesti no fawos semes, gan daubši peespeesti to aishahst un daubši ari weeglorah-tigi to pamet. Šchi parahdiba muhsu tautas dšihwē ir bihštama un par to daubš ir kuhdētees, bet praktištī pret šho parahdibu mehš šche Baltijā wehl neka neesam darijušchi. Un nu lā praktištā darba eerošinataji grib uštahtees lā pirmee muhsu tauteešchi Sibiriijā!

No Krasnojarskas Sibiriijā raksta „Dš. W.“ fawā pagahjuščās šestdeenas numurā štarp zitu šelošho:

„Seelum leelā dala no tahlā malā aishhahušcho latveešu, tikuse pee turības, teezas tilst atpakaļ gan dabas nabagalā, bet muhscham mihlā pušē, kur bijis šahrtis šchuhpulis.

Daubšu wehleschānās, jaunības un wihra gabos nopelnito pahwehrti pret semes stuhriti un šaktiau Latwijā, ladehšt ar lahri šelo teem daubšeem fludinājumeem lātō. lairakstios par semes mahju pahrbeshānu dšimtenē. Dašchš labs ar leelako preeku apmainitu fawū dšicho namu Sibiriijas pilšeštā pret namiau kur Rīgas nomalē, Zehšis waj Bauslā.

Lai Sibiriijā latveešis eeneentu lahdū šahwolkli, lai žit labi tas buhtu nodrošinātos mantos un pelnās šind, tomehr winu, lā jau semes behrnu, neatstahj ilgas pehž fawā šaktiau un stuhrišča semes dšimtenē, ilgas pehž dšimtenes.

Lai šho semes stuhrišča un šaktiau eeguščānu padaritu weeglatu un eespehjamāku, tad patlaban štarp Krasnojarskas latveešcheem nobidinājās ašjiu beedriba, kura uštahdija par fawū weenigo mehli, nodotees ihpaškumu eeguščānāi fawēem beedreem Latwijās zeeemos un pilšehtās. Šaprotams — beedribas teeshāis noluhšs, zaur ihpaškumu eeguščānu Latwijā atgreest dšimtenē tahlumā ishahhahušchos lautas brahtus.

augščā, šahla dšeedat. Lāwina šchimi brihdē jau bij pašchā štraumes widū štarp malu un lihži.

„Neprahtigā, neprahtigā!“ — Spodris ismīšis domāja. Winaš latru azumirkli fagaidija, ka lāwina apgahšisees un Dšidra nosubis neihrājā štraumē.

„Kā winaš nobijees!“ — meitene domāja: „Bet es jau nemoš lahdā nemohtule neesmu!“

— Airē atpakaļ, Dšidra! — Spodris fawā: — Tuhli! ... Redsi, lebus nah! ...

Un pateesham pa štraumi druhmedantees tuwojās jauni lebus gabali.

Bij azumirkli, kad wehl nebij par wehlu, kad wehl bij eespehjamās isbehtg no draudoshām breefmam. Bet Dšidra, pamānijuš breefmas, pirmā azumirkli neattapās, aiceja ween uš preeshču, tad peepeshi šahla airet atpakaļ, bet — bij par wehlu. Pirmee lebus gabali jau bij kloht. Tee aishpeleja garam. Wineem šeloja žiti un eenehma lāwū wina no wifam pušem.

— Airē uš leju, teeshi uš leju! — Spodris fawā, drebedams un bahšs aif uštraukuma: — Uš leju un grees pamāsam uš malas pušē ...

Meitene ari darija to, bet špehli neklausija. Aif uštraukuma un redjot breefmas, wina itin lā pagura. Rokas trihjeja un neshohja airus walbit. Lebus gabali weens pehž otra jau šahla bot lāwū wai treezēnu. Tad peepeshi israhwa weenu ari no rolas. To twerot wina pašubēja ari otcu un nu stahweja beš weena lāwū wai, kura bij pilnigi štraumes wārā.

Spodris wehl jereja. Štraume lejā meta lihsumu un tur wāreja peedjēht lāwū wai mald. Māšalāis til tūwu, ka war tai aishhahuštees preti un iswilti wald.

Bet tas nenotila. Dimi leelāti lebus gabali šafpeeda winu no ošām pušem. Tad nahšohā azumirkli treschāis gruhdās wicū un šahla želt weenu galu augščā. Dirs lehni grima uhdenti. Bahla un drebedama šahweja meitene, peelchrušēs nahwes bailēs pee lāwū wai mald.

(Turpmā wehl.)

Domājams, ka Krasnojarskas latveešchu preeshch-šihmei šelos ari žitas latveešchu kolonijas un peebedrošees krasnojarscheešu pafuhtumam.

Jaunās ašjiu beedribas walbe pagaibam atra-disees Sibiriijā, bet ar beedribas atwehščānu Rīgā tiks atwehrtis beedribas birojs, kas šelos latrai lūstibaī lātō. šaimneezīšlā dšihwē un uš beedru wehleschonos pehž wina peeprašjumeem eeguhs ihpaškumus Latwijā.

Jaunā pafuhtuma inžiatori patlaban weh fawū runas ar lahdū no leelātm lātō. beedribam un bankam, kura buhtu isd.wigal nogulbit ašjiās beedribas šapitalus.

Beedribas štatutus šchis beendās eesneesh finanschu ministram apstiprināšanai. Beedribas darības rajons — wisa Kreemija.

Tā tad brihjumā fagaidama Sibiriijas latveešchu apweenoschānās un šaitiščhānās ar Latwijū tā garigi, lā materioli.

Tiltahš šinojums no Sibiriijas. Rešfams, ka wiswairā tee prot mihlet un ženit fawū dšimteni, kuri aishahjušchi šweeschumā. Un šchis ilgas un šchi dšina pehž dšimtenes semes, pehž dšimtenes gāifa, ir ženijamas. War tilai w hletees, kaut Sibiriijas tauteešchu pafuhtums isdotoš. Bet ari mehš, Baltijas latveešchi, lai reif moštamees un šopojamees „fargāt fawū tehwu semi“, t. i. beedrojamees un rihlojamees uš to, ka lai šweechineeki nepanem mums muhsu sentehwu semi, bet lai ta paleel un teel eeguhta par muhsu paleelamu ihpaškumu.

Daugawpils. Sagfularalis.

Šhe isšeejata prahwa pret lahdū Arfabu, kurešch žagtu ap-rindās eesaulšs par „šarali“. Arfabs, buhdams šiprs, isdarijis daubš laupišchānas un šahbšības, bet weenmehr pratis isšchānauštees no lehrajeem. Wandā waldijuse dšelšs dšiziplina. Tee, kuri dšiziplinu nāw eewehrojuschchi, beš wahrda runas šifuschchi nolauti. — Arfabu noteefaja uš 12, bet pahrejos bandas lozēktus uš 10 gabeem šatorgā.

Baltija.

Tehwu walodās un tizības špāidi Latgale. Latgaleešu lairakstis „Jaunās Sinas“ fawā šch. g. 19. martā numurā no Šandšaronas štarp zitu raksta:

„Muhsu draudšē jau 9 semštes šcolas. Latveešchu behrnu, lā finams, ir leelā dala no mahžēkeem. Bet školotāji školās ir wisi kreemi, latveešchu walodās nēmaj neprot un ari šapraht negrib. Wifas šcolas apmeklē pareištizigāis preesteris un dōd katošem buhšhot fawū šrustu. Tehwi un mahšes šchehlojas katolu bānizlungam Bīščham par tahdām buhšchānam, bet bānizlunga neatrada nekahda padoma, lai gan pareištizigāis preesteris šoda nepallaufigos behrnus ar želos šahweščānu un beš pusdeenu pamēščānu. Bānizlungam pašcham wajobjetu apmeklet šcolas un pamāhžit katolu behrnus, bet turprei winaš dēwa tahdu padomu, lahdū neber klausit. Par behrnu špīhšhinašchānu tehweem wajobjetu šuhšlet semšes walde un tad pašcham ministram ar lahgumu.“

Ja šinojums pareišt, tad par tahdrem tizības špāideem jāiškala wisšingrālais protests un žogenschās tee nowehrt. Tad wehl jāprasa, waj tad no Latgales latveešchu školām tehwu waloda pawifam ir isšehgta un waj tur pat til daubš nēmahja, žil Baltijā? Waj par to, ja žits nēlas nelihdi, ari uemaretu eesneeg peeprašjumu wāšis domē?

Weifmāri.

Šchejeenes Bīlāwū mahjas šaimnees R. Ulpis 16. martā rihdā atrahšis netahšt no fawām mahjam uš šchofejas rotos nošijs gušam. Šurģs bijis ijuhgts un nogahšis mahjās. Melāšis šestdeem, 15. martā, bijis Zehšis ar malku un wakarā reišā ar lahdū šaiminu no Zehšim isbraukuschchi, bet Ulpis wāirs mahjās nāw tizis. Aplaušchāna pee nošistā nekahda nāw isdarita. Kā wainigee pee wina noslepkawošchānas apžeeināti wina weenigās meitas wihrs, kas dšihwoja wina mahjās, un šaiminu šerģešneeks, ar kuru winaš brauzis reišā no Zehšim. Tiltahš nonahmetāis, lā šlepkawības aishdomās šuretee ir pusmuhšča žilwezi.

Satoneeki.

Wetejā Šabraudšigā Beedriba šarishho otrās Beeldeenas, 7. aprīli, teatra israhbi. Irahbis R. Blaumana žoku lugu ar dšeedošchānu „Štrodereenas Šilmātschōs“. — Krohšlāwēwā šafes dīreščijās preeshchāneeks, Dšolinu Špringis, bij šaizinjāis pahrejo beedribu preeshchāneeks uš šehdi, kura nolēhma, ka turpmā beedribas nāma šelpās alkohola daubišchāna nāw peelaišchāma nēsem lahdēem apstahškeem. Par šho nolēhumu war tilai preezatees, un Dšolinu Špringim par šchis leetas eerošinajumu nahšas leela patežiba.

Kulbiga.

Bīščhāis dome atraidijusi tautas apgāimoshānas ministrijas preeshchikumu par šrona gimnāšijās atwehščānu.

Ahršemes.

Laukfaimnēzības krišana Sabiedrotās Valstīs.

Semlopiņas ministrija šajā gada un ištubina-justiņas par laukfaimnēzības stāvokli pēdējos 30 gados Sabiedrotās Valstīs, no kurām redzams, ka arī tur lauku eedfihvotāji leelā mētrā plūst uš pilsehtam un žaur to noteel wifas laukfaimnēzības krišana. Uš pilsehtam plūst nēween laukfrahbneefi, bet arī un wehl leelalā mētrā semes ihpafšneeki jeb farmeri, kuri sawus ihpafšumus pa dala pahr-dob, bet wifwairal ištentē un tad melkē dabut nobarbošanos pilsehtās. Žaur wifū to lauku eedfihvotāju skaitis pašahwigi mafinožees. 1880. gadā uš laukeem dšihwofuštji no wifas walstis eedfihwota-jeem mehl 70 procenti, bet 1910. gadā wifas tifa 53 procenti. Lihš ar to tad arī mafinožušās laukfaimnēzības rafšošanas spēhjas. Kweešū rafša krituši par 30 procentem, rudju par 11, kukuruijas par 14, ausu par 2, griķa par 10, seena par 3 un tabakas par 8 procentem. Tifa meešū rafša (loikam brušūhu wajahšibam) poželufēs par 42 pro-centem, kartupeļu par 2 un solwifinas par 9 pro-centem. Šah pat laikā ļaujamo lopu skaitis mafinožees par 21 procenti, žuhlu par 7 un aitu par 14 procentem. Eedfihvotāju skaitis šah pašā laikā turprelim wairožees par 30 procentem.

Tagad nu Sabiedrotās Valstīs waldbiba šah mellet pehž lihšseleem, tā nēwehrt šho bihštamo laukfaimnēzības tahlalo krišanu.

Reformu nekānība

fafneegušji Kanadas šihdi. Tur nesen atpakaļ Kwe-belā bij turētis preešklošjums par Talmudu un šihdu rituālšeptawibam un autors peerahdijis to pašahwešanu starp šihdeem. Preešklošjums pehž tam isnahja brošūrā. Šanilnotee šihdi par to žehla pret wifū suhšibu, peeprafidami 20,000 rub. leelu ļaudejuma atlihdšibu par wifēem želtu nekāwu. Teefa autoru attaiņoja un peespreeda šihdeem fa-maklat prahwu teesu naudu. Tad šihdi atklati pa-finoja, ka wifū pahršuhdēs prahwu uš Anglijas wif-teesneši, bet — pehdejais ir šihds Rufas Wifels. Un naw lo šahubitees, la tas aistahwēs sawus ļaudis. Tāpehž jau arī šihdi ženshas eespehtees wifos auglaktos amatos, lai waretu wifur pabalstīt sawas interesēs.

Rīga.

Riģas aprinķa ahršis Kontomis eezelts par 4 Riģas pilsehtas teefas ahršū, bet par aprinķa ahršū weetas ištilditāju Dr. Kucharenko.

Riģas tirgotāju kameras fawstarepeja kredītbēdriiba ar ļahdeem 90,000 rbl. bēdru da-lības naudas atklatā 22. martā.

Riģas Latweešū Bēdriibas gada fa-pulze nolikta uš 2. aprili. Šhi ir swariga beena Latweešū Bēdri. dšihwē, kur pahršpreehš un apštata wifū šhās teelas Latweešū Bēdriibas darbibu. Se-wifšhli opossija ir toti naiga un labpraht luhlo dšihht wifodas intrigas un par latru mafako panahkumu leeliski reklamejas, tā ar nēsin ļahdu leelu eeguwumu. Bet pret leelo wairumu prahtigu bēdru šhee nēweer-neeki nēspehji nelo daudš. Tagad atkal opossija toti lahjas un jau loikus šah dšihht sawus peekritejus uš šho šapulži. Wifēem šhoreiš esot wifū leelalais išt-šhats, jo pagahjušā pilnā šapulžē wifēem laimejees rewifijas komištā eedabut wairumu no tā faukteem opossijas wifēem, kureem tagad teefiba nahkt ar saweem preešklošumeem. Tri teatra leeta tagad nahks pilnās šapulzes ištšpreehšanā un tur nu opossija da-risihot wifū, lai kaitetu R. L. Bēdri. Opossijas spēhš naw leels, bet ļah leelais wairums bēdru pa-leel weenaldfigi mahjā, tad wifū war lo panahkt. Tādehl lai R. L. B. bēdri ir tagad nomodā un ļaikus apgahdajas ar bēdru kartem un eecodas fa-pulžē, ka opossija nēšdara ļaut ļahdu negaibitu pahr-šhēgumu uš lo wifū ir toti naiga.

Išwehts uš ahršemem žaur Riģas ostu 1913. gadā par 227,015,285 r. l. dašhadu preištū, labības, linu, koku u. t. t. pret 224,863,533 rbl. gadu agral, ļamehr wifpahrēji Kweewijas ištēdumi dšihušji pēhn mafaki, nēla aishēhn.

"Prowodniks" galošū nobala šehgta uš nē-noteiktu laiku. Strahbneekem ištneegts aprehšins. Tagad wifū wares meerigi "atpuhtees" pehž "gruh-teem štreika darbeem".

Sereiku ušahļa fabrikas "Motor" strahbneeki. Mahwigs kritens. Terbatas eelā Nr. 20 27. martā lihrot otkā šahwā logu, 61 gadu mežā kļopone Pelogeja Tšhargel par daudš ištēlufees ahrā, ļaudejuse lihšwarcu un notrituse uš eelas. Gandrihš beš fumanas wifū aishwēda uš 1 pilsehtas šimniju, tur pehž 1 1/2 štundas wifū nomira.

Bašnijas finas.

Deewatpošhanas Riģā

Šw. Žahna bašnija: plst. 9 no rihā deewaldn., plst. 10 no r. špred, wifsmahj. Bernewijs, plst. 2 p. p. špred, wifsmahj. Weirens. 2. aprili plst. 6 waf. gawēna deewat. wifsmahj. Bernewijs. 3. aprili plst. 9 no r. deewaldn., pl. 10 no r. špred, wifsmahj. Weirens, plst. 2 p. p. nēbuhš.

plst. 6 waf. špred, wifsmahj. Bernewijs. 4. aprili plst. 9 no r. deewaldn., plst. 10 no r. špred, wifsm. Bernewijs, plst. 2 p. p. špred, wifsmahj. Weirens.

Jaunā Gertrudes bašnija: pulst. 1/210 no r. mahj. Freidenfelds, plst. 6 wafarā konzerts Gertrudes draudjes "wafaras kolonijai" par labu. 3. aprili plst. 1/210 no r. mahj. Walters. 4. aprili plst. 1/210 no r. mahj. Freidenfelds, plst. 6 waf. liturg. deew. mahj. Walters. 6. apr. plst. 6 waf. behrnu konzerts Latv. behrat apgahdneez-ibai par labu. 7. aprili plst. 1/210 no r. m. Freidenfelds.

Bezā Gertrudes bašnija: plst. 2 p. p. mahj. Walters. 4. aprili plst. 2 p. p. mahj. Walters. 6. aprili plst. 2 p. p. mahj. Freidenfelds.

Ješus bašnija: pl. 9 no r. jaunawu eesweh-tišhana un špred. mahj. Schwarz. 4. aprili plst. 10 no r. mahj. Biders. 4. aprili plst. 1/28 no r. deewaldn., mahj. Schwarz. plst. 2 p. p. špred. mahj. Schwarz.

Rahrtina bašnija: pulst. 1/29 no r. mahj. Rosenbergs, plst. 7 waf. Silā krusa štunda Žgawu bēdriiba, Zeelā Rehgeru eelā Nr. 62. Šaifmas bilde, mahj. Rosenbergs. 2. aprili pulstien 7 1/2 wafarā Silā krusa štunda baš-nijas štola, diakons Gogis. 3. aprili plst. 9 no r. deewat., mahj. Rosenbergs. 4. aprili plst. 8 wafarā deewatp., mahj. Rosenbergs, plst. 6 waf. liturg. deew. ar deewaldn. Dšēmu lapinas, mahj. Rosenbergs.

Šw. Trišweenības bašnija: plst. 1/29 no r. deewat., mahj. P. Treis. 3. aprili plst. 9 no r. deewat., mahj. P. Treis. 4. aprili plst. 8 no r. deewat., mahj. P. Treis, plst. 6 wafarā liturg. deewat., mahj. P. Treis.

Pa wifā bašnija: plst. 8 no rihā mahj. R. Treis. 3. aprili plst. 1/29 no rihā mahj. R. Treis. 4. aprili plst. 7 no rihā deewat., plst. 6 wafarā liturg. deewatp., mahj. R. Treis.

Luiera bašnija: plst. 1/29 no rihā deewat. 3. aprili plst. 1/29 no rihā deewat. 4. aprili plst. 8 no rihā deewatp. šhona.

Krusa bašnija: plst. 10 no rihā mahj. E. Treis. 4. aprili plst. 10 no rihā mahj. Kade.

Wiferu bašnija: plst. 10 no rihā eeswehtišh., mahj. Kade. 4. aprili plst. 10 no rihā mahj. E. Treis no Strahdumušhās.

Katoliska bašnija: 4. aprili plst. 10 no rihā mahj. Reinbergs. 6. aprili plst. 10 no rihā latw. plst. 1/212 wafu deewwahrdi, mahj. Reinbergs.

Wera draudje Šurowa eelā 71: plstien 10 no rihā mahj. Bergs. 4. aprili plst. 10 no r. mahj. Bergs.

Riģas pilsehtas diakonijas šahle "Betanija", Bruni-neeku eelā 52, pl. 1 p. p. latw. bihšees štunda, plst. 7 wafarā šilā krusa šapulže. Diakons B. Apstals.

"Betlemes" šahle Šafulautā, Kalnazeema eelā Nr. 97, plst. 10 w. p. deewat. mahj. Šilde, plst. 1 pehž p. behrnu šapulže, plst. 4 p. p. Silā krusa šapulže, diakons Šufans. 4. aprili plst. 10 no rihā mahj. Šilde.

Šēdēnās Šehnu un Weitenu Rodatu šapulzes no pulstien 1/25-8 waf., Gertrudes bašnijas šahle. Diakons R. Wrehšis.

Jelgawa.

Tautas apgaismošanas ministri Rāffo šagaiba arī Jelgawā, kur wifšh apmellešot weetejo realkolu.

Beemneeki Pawafarn Jahniim (J. Weifs-manim) uš wifū šapa, tā "J. L. A." šino, gatamo-jotees želt šhopenawafar Jelgawas Latweešū Bēdriiba, Jelgawas Krahji Aishwēmu ļahē un nēlaika draugi un žeenitaji.

Šastanā ar teeiho noboklu uštawa 492 p. (Lit. kr. V. š., 1903. g. išt.), Krona Palats pahrwaldbneeks, ištens walstis padomneeks Rowinskis ištubina la katram I un II. šhēras tirdšneezības ušnehmumeem, jeb pirmo peegu šhēru ruhšneezības ušnehmumeem, tā arī katram I. un II. klases ap-gabalos. (Wepaja, Jelgawa un Wentšpils), atrod-šhamees III. šhēras tirdšneezības ušnehmumam un IV. šhēras ruhšneezības ušnehmumam wafaj eesneegt ne wehlal la lihš p i r m a j a m aprilim atteezīgā Repartizijas Komijā peeteikumū pehž noteiktas formas.

Šhīs peeteikums ļaeesneebš par ļatru ušnehmumu jeb eestohdi aishwifšhi.

Par mineto peeteikumū neefneegšhannu Repar-tizijas Komijā, jeb nolawēšhonnā beš nēweeem cemešleem, tā arī par eesneeglā peeteikumā neuš-rahditām finam, kuras ir waf. dšigas preeškū ušnehmuma apgrošjuma un pelnas noteištanas, šho uš-nehmumu ihpafšneekem teel ušlirts naudas šods ne augstā par 100 rbl.

Ja peeteikumā ar noluhktu ušdotas nepareifas finas, wainigeem teel faukti peē atbildības kriminalā lahrtā. (Šod. lit. kr. 1174/7 p. VX. š., 1906. turp.)

Blankas preeškū peeteikumeem beš mafas teel ištneegtas peē tirdšneezības dokumentu ištneemšanas.

Teizams parangs. Šeepajas pilsehtas walbe ištirahdajūši projektū par eezirkneem pilsehtā, kuros dšertuwju atwehrtšana aishleegta. Šho deretu eewehrot arī Jelgawas pilsehtas walbei un špēt šofus aiturības wifzināšanas labā un žihnā pret šuhšhibas postu.

Pēpēšji nomiris. 23. marta rihā poli-zijas teelās meefneeks Jahnis Daugats, kurfš wafaru eespreekšh bij aishwēts turp pilnigi peehšhrees. Pēpēšhās nahwes žehlonis — širds treela, kura žehlu-tees no pahrmehtigas alkohola leetoshanas.

Šahdrufatšana atteeziga.

Semgaleešū brijwības kari 13. gadu-šinteni.

Kad tādehl diwus gabus pehž tam (1205. gadā) dašhi tirgotaji gribeja ļaut sawu apsolijumu, wif žiti tirgotaji wifus no šahkuma gaušhi luhšja,

nēeet uš Semgali, bet ļah tee tomēht nēeewehroja Šwehtā Tehwa ištumu un nifinaja tirkotaju kopigu špreedumu, tad teem draugot uš saweem lugeem pa Daugawu lejup, špēdās tee žiti wifēem ar saweem lugeem wifū, redšot wifū pahrgalwibu. Šarehmufšhi un nomozijufšhi beidšot diwus wifrus, wifū peespeeda tos žitus greestees atpakaļ. Lihš ar to tifa apkaroti arī Semgales wahrti, pa kureem tirkotajus nēlaida Semgalē eesšhā uš Mintawu (Jel-gawu). Tahdā lahrtā bihšlaps Alberts špēhra sawus pirmos nahdigos šofus pret semgaleešhēem, gribebams kaitēt wifū ahršemes tirdšneezibai un lihš ar to wif-zināt sawas galwas pilsehtas Riģas ušplawšhanu. Riģa nu ušmeidās par nēweetnu konfurentu Mintawai.

1201. gada pawafari bihšlaps Alberts ar krus-nesču pulžinu atkal atgreeshas Latwijā un ar kufšja un lihšēšū palihšhibu šahle eerihšot Riģā tirdšneez-ības ostu. Šhi pirmā Riģas osta atrabās peē Ri-gas upites (Riģas upites jeb Rihšfinas weetu tagad eeneem Rihšinas eela). Lihš tam ļaifam Riģa bija tifa pils un ištneeku, meefšis jo tirdšneezības weeta te nēbija ištewigā pahrat nēauglīgās aplahrtnes beht. Lihš ar pahwesta aishleegumu kufšigeem tirkotajem braukt uš Semgales ostu Mintawu, Riģā žaur Šol-beraju peenahja arī Semgales prejes, kuras tad Riģā pahrlahbeja un wēda uš ahršemem. Bezā Riģas ostas pilsehtina bija itin mafa un eenehma ļaulumu štarp tagadešām Rihšinas, Grehšineeku, Kangu un Karša eelam. Šah pat ļaifā bihšlaps ar Kufšja peekrišhannu eerihšot arī Šw. Nikolaja klo-šteri Daugawas grihwā uš šalas, kura weeta wehl tagad redšama un atrodās wezājā Dau-gawas grihwā, las eet uš tagadejeem Wez-Ahšleem. Šhīs klošteris palika arī par žetofnai, par pirmo aishfargu Riģai no jušras pufes.

Kad Riģas osta tahdā lahrtā bija eerihšota un nostiprinata, atnahkt uš Riģu leifšū un kurfšū pilnwarneeki un noslēhdš ar bihšlapu meerū jeb tirdšneezības lihš-gumu. Pawafari 1202. gadā bihšlaps ar teelato dala kufšnesču aishbrauz uš Wahšemi un aishahj Riģā par sawu weetneeku Teodoriku, kurfš tad dibina Lihšijā pašahwigu kareiwju šabēdribu jeb korpora-ciju, tā faukto šobenabrahktu ordeni. Šhīs jaunais kareiwju ordenis bija tifa bihšlapa meefasfargu pulks un jaunā bihšlapa galwas pilsehtas apfargataji. Ordeni eestahjās tirkpat kufšigeem lihšēšhi un latweešhi, tā arī ahršemneeki, las tā kufšnesčhi uš Riģu bija nahkufšhi.

Latweešū Indriķis raksta:

"Brāhšis Teodoriks eezehlu tai ļaifā dašhūs kareiwju ļah-t-neeku brāhklus, wairot ištigo štaitu un ušt-uret wifū drošhibu štarp pagahneem. Šwehtais Tehws Inozents III. dewa wifēem templeešū or-dena ištumus un šobenu un kufšū, nēfa-mus par šhmi uš drehbeem, un nolika tos sem bihš-lapa. Tas bij tā fauktis šobenbrahktu ordenis". Ordeni ušnehma tifa augstato t. i. lungu un bajaran (šeno muištneeku) lahrtu peederigos. Weentahrfšhee kareiwji un kara ļalpi netika ordeni ušneemti, lai gan atrabās pašah-wigā ordeni rihžibā. Ordenis bija ļolal tas pats, las muhju ļaifos pašahwīgais kara spēhš, un šo-benbrahkti lihšfinajās tagadejeem ofizeereem.

(Turpmat wehl.)

Telegramas.

28. martā. (10) aprili.

Widangstalais želojums.

(Dijiali.)

Wifū Mojestatem Kungam un Reifaram un Kundsēi un Reifarenei Aļšandrai Žeodorownai lihš ar Kronamantineeku Žefarewifšū un Weelnašu Aļšēju Nikolajewifšū un Wifangstalam Reitam labpaitā 27. martā eerastees Sewastopolē un dotees uš Reifa-rifto ļachtu "Standart".

Paralstijš Reifarišā Šalma ministrijas pagaidu pahrwaldneeks šhalmēsters grafs Nirobs.

Peterburgas mahjības apgabala karators kambarlungs Brufšhents eezelts par tautas apgais-mošanas ministru padomes ložekli.

Sewastopoles, Žeodošjas un Bertšhās aplahrtne un uš jušras pufas nēra wehtra.

Odešā apžetinatā 8 krahšneeki, kuri ar wifto-teem dokumenteem no daudš bankam ištēhpušhi leelas žumas. Štarp wifēem dašhi ir ar augstlolu ištlihtibu.

Bogorodskas pilsehtas dome nolēhmufš šehgt Krona degwihna pahrdotawas un neatwehrt jaunās reibinošhū dšehreenu tirkotawas.

Soholma. Šehntā operacija ištewās ļabi. Wifšh šimo a ar ļahdu lungu ļaiti.

Autwehpēdē noštās kara lidotajš Žeršewens.

Wankawerā pilsehtas padome nolēhmufš, nē-peelait japamū behrnus kopejas štolds ar baltajo behrneem, jo dšelienee aštati, tā semata rafa, atšahjot ļaunu eespaidu uš kufšige behrneem.

Atbilbigais redaktors: A. Purinšh.

Išteweja: Sabēdriiba "Latweešū Wifšis".

Latw. Sawstarp. Apdrošinaschanas Beedriba

Peenem apdrošinoschanā wifadu iustinamu un nejustinamu mantu pret uguni, sibi un gahjes sprahsjeeneem, tā ari stiklus (spogulu un logu) pret pih-
schauu por wieschlokeem un ehrtakeem tarifeem. Tā la beedribai isbewees noslehtg tahlokapdrošinaschanas lihguumu ar tahbu no kreewijas wisleelafām un wisoliba-
ralām opdrošinaschanas beedribam, kura turpmal pret finomu atlihdhibu usnemas lihbjatibidibu par wiseem leelakeem rifeem, tahbi muhsu beedribā teel apdrošji-
nati. Tahbeht Latw. Sawst. Apdr. Beedribā war apdrošinat wifadas mantas par wisaughalām jumnam.

1913. g. beedribā bija apdrošinata daschoda manta kopā par 25754140 rubleem un winas paschas disponiblee naudas lihbjekti 1913. g. beigās bija
170751 r. 32 l. — Tāpat beedribas tantoros peenem wifadu dshiwibas apdrošinaschanu, tas ir kapitalu apdrošinoschanu uš mirschanas un fahshwofchanas
gabijumeem, tā ari weentahschas behru naudas — neaprobeshoti no 50 rubleem fahkot. — Uš peeprafijumeem ar rasku tāpat atbild un peefahja wifadus paschaidro-
jumus. — Dshiwibas apdrošinaschanai ir faws ihpafshs broschibas lapitols kopā 243 624 r. 22 l. leels.

Zentralkantoris Jelgawā, Katolu eelā 44, Rigā tantoris Wafau eelā 30 un zitur pilshjās un uš laukeem nodalas un agenturas. Kur tahdas nawa — tur tās uš
intresentu wehleschanos eerihko — un jauni darbimeeki teel ušajinati peeteihtees.

Walde.

Wairat tā 100 reises
mani raskojumi ir godalgoti eefsch- un ahrsemeš. Tāpehā ištates,
turam wajadfigas wispiemā labuma dahrsa, laufsaim-
neezibas, kofu un wufu

fehklas,

lai peeprafja pehā mana jounā, dandf nobilbejumeem puschotā, zenu
rahdbitaja latweeschu walodā.

Wisbagatakā iswehle. — Zenad loti femas.

Karta eelā Nr. 13,

Heinrichs Boeggingers Rigā

blakus Zehdera meschinu noliktawai.

Paula Martinelli

Jelgawā, Ahzises eelā Nr. 9,

wihna pahrdotawa

dibinata 1878. g.

dandsumā un masumā

peedahwā daschadas fortes eefsch- un ahrsemeš lefāru wihnus,
schampaneeti, konjatu, wunu, arafu, liferusu, daschadus
saldus dubultschwabjus, bishofu, tā ori wihnus un bishofu
koprem, „krona degwihnu“ un daschadas fortes

alus

no C. Strihka bruhschu, Rigā.

Gatawu drehbju spezialmagasina

Rigas Bafars

Jelgawā, Katolin eelā 12,
peedahwā pawasara sefonaī gatawas
dahnu, kuugu un behru drehbes,
pehā Parises un Wihnes jaunafas modes

Dahnu nodala:

Rehtek no 7 lihbj 60 rubl.
Ranto 10 35
Zafas 3 20
Kofimi 12 50
Swahret no 150 l. lihbj 10 r.

Kungu nodala:

Swahretu ušwalki no 30—60 r.
Rehtek 8—35
Kofimi 8—30
Sporta schaketes 7—15
Tuschurfas 6—12
Wifses no 150 l. lihbj 9 r.

Uhdens zaurnelaidoschas drehbes.
Formas aswalki. Skolneeku ušwalki.
Behru garderobes. Birmklasiga ap-
stellejumu ispidischana.

Zaipna optalposchana. Noteittas zenas.

Zaur scho pagodinos zeen. Jelgawas publikai pa-
finot, la esmu atwehris

malkas pahrdotawu

pee Annas wahrteem, pr. Zahna kapeem.

Malku pohrbodu wairumā un masumā, ar un
bej peefuhitichanas.

B. Feldmann. Telefons 1025.

Apstallejumus peenem Katolin eelā Nr. 51, eh-
beenu galbā.

D. N. Zhomas
Jelgawā, Kolonades eelā 9.
Telefons 761.

Jelgawas

zentralā alus noliktawā:

Porters
Mūnchenes
Pilseners
Schgers

Londones un Tchrpates
A. Le Cog
bruhschu pildijumā.

Augtu uhdens
Selters
Sinalko

Par fabritas zenam.

Wihni
Konjaki
Schampaneetis

Kreewijas un ahrsemeš
par lehtām zenam,
ar peefuhitichanu mahjās.

Ch. B. Michaliska

javnu un leetotu drehbju magasina

Rigā, leelā Siegu eelā Nr. 9, Puhmes namā,
majas kehntu eelas kuhri, telefons 65-42, peedahwā

wifas sefonas drehbes,

tā: dahnu un fungu schabatus un turpes, fungu meh-
tus pelcrinus, schafetu ušwalkis, hutes, zilindrus leelā
iswehle par wislehtafām zenam, bej tam musitas instru-
mentus, schujmaschinas, wetošpedus, gramafonus, fotogr.
aparatus, portjeras, leetus un fawles fargus u. t. t.
Pratu, swahretu, smolingu ušwalkis isibre. Peelotas le-
tas ušpehrt. Sestdeenas weikals sehgtš.

29. un 30. martā weikals wifu deenu sehgtš.

Zentralā pirts,

Tel. 1066. Dihka eelā 13. Tel. 1066.

Breeshch Leeldeenam tiks furinata: tresch-
deen 2., zeturtdeen 3., peektdeen 4. un
seftdeen 5. aprili. Peektdeen 4. tikai
numuru pirlis.

Ratneeks (stelmachers)

B. Hellmann.

Mana darbiza tagad atronās

Zahna eelā Nr. 2 blakus Zahna kapeem.
Pastellejumus ta jaunus la ari islabojumus isdaru wis-
drihtatā laifa. (208)

Wisi

musikas instrumenti

wijoles, mandolines, gitares,
ziteres, korneti, stabules, klar-
netes, armonikas u. t. t. u. t. t.

par lehtakām zenam

pret daku nomakfu.

Uš peeprafijumu katalogu isfuhita par welti.

Arnolda Neumana & Ko.

klaweeru magasina

Rigā,

leelā Zwilshu eelā Nr. 22.

Breeesch wifas dshiwes!

25 grefai un meh-
igi peekschumeli par
3 r. 95 kap.

Wifst. uš pehgm.
letoškor: 1) staitu
metu. angu tehr-
jeb b. mei pulstā,
ušw. aif pobfir
weenu r. 48 ft

uš 15 atm. ar galw rasku uš 6
gab. 2) Stait. jaunf. lehe pr.
pultf. Brelol. stereostops ar
inter. Rasteem jecw. stakteem.
Maz. pr. pulstā. aifjargais no
maitaschanas, pulstā. aifjargais no
jogteem. Skaita dahm. kapele
ar pakabar. briljant, gresna
brosha no jaunf. Wahris austar.
jaunal. fof. ar stait. dimantu.
Kungu grebf. ar pakabar. brili.
Zahbs pat dahm grebf. Staitf.
mundsch. pr. pap. no burfolt.
Wahr. st. mansch. pogos. Schi.
abat. no jaunf. ar briljantf. p.
Zip. apar. fof. no 300 b burt
zip, fibm., piln. eet. pr. pach-
drufafsch. 100 gab. wifstf. 75 l.
gr. papf. 50 tonw. Inter. gr.
Teatrs un fofuf. pam. tā
cemahj. darit dahsch. fof. un buht
par fabeedr. mihlukt, atr 72 b.
pabrft. fof. Staitf. ser. mahf.
pakt. ar inter. satur. 15 dahsch.
aifjargahj. stait. Wifst schis kompl.
sakarhw no 625 peekschm., teel
isfuhit. no mums it. p. 3 r. 95 l.
(pultf. ween maks. scho nauhu).
Zabafā fof. 4 r. 75 l., par eep.
un fuhit. 55 kap., uš Sibitiju
95 kap. Ja isfuhit 3 kompl. uš
reift tad fuhitfch. uš muhsu reh-
finu. Ja isfuhit 5 kompl., tad
peelcek 6. par welti. Kam ne-
patihf — fuhita atp. fof. Adr.:
r. Лодзь, складъ Т-ва „Уни-
версалъ“ М. 22. (203)

Kofims, pulstfens, sehbe un
brelofs tikai 4,95 kap.

Wifst pa pastu ar
uflitu pehjomafu
1) pilnigu ušw.:
schafeti bitfas un
weht no labot.
kwalitates tumfchi
fifa waj melna
trifo. 2) l. f. en-
tura pilst ar 18
atm. ušwelf. 36 ft.
pee galw, melna waj
baktu metal. 3) amerik.
jaunf. sehbi un 4)
brel. no ta pascha
metala. wifus tikai
par 4,95 kap., la-
balos fortes 550 l.,
fuhitf. 70 kap., uš Si-
bitiju 115 l. Paf.
3 waj wair. garn.
fuhitf muhsu. Galw.
Ja nepot. nem atpat.
Adr. Лодзь, въ
складъ Лодзьвскій Эко-
портъ А. 53. Кореф. luhf
kreew. wahj. wal. (199)

Jelgawā,

Dr. Busch,

Katolu eelā 20. Tel. 540.

Eefschjās, ahbas, puschla un
wener. Amibās.

No 9—12 un no 6—8. Swep-
deenos tikai no 9—12.

Dr. L. Subergs,

Rigā, Aleksandra eelā 73,

bshw. 5.

Ahris eefsch., fof. ahbas (fo-
fiffo), puschla un neeru film.
Runaj. no 10—12 un no 5—6.
Iwehtdeenās tikai peekschpub.

3 pusgraudneeki

ar 40—50 puhrtweetas semeš teel
preemiti Krona-Wirzawas
Petersmishchā.

13. Uhtupe. 13.

13 aprili, pilst. 12 deenā,
Wez-Platonē dahrdos: fir-
gus, gorwis, aitas wuhlas, ratns,
tagawas, plaujmaschinu arlus,
ezechas, firgu leetas, kastes, sibe-
nus u. t. t. Wifst labā fahrtibā.
Turpat dabonami pirtf labf
karupelt.

Jauns nams

vahrdodams sem labem no-
sajijumeem. Peeprafams Lubwija
eelā Nr. 1, pee faimaefa.

Wchlos pirtf wairafas

bifschu faimes.

Df. nod. sch. aw. eifp. jem b. 9.

Jaun-Zwirlaukas

Suhmonu mahjās

daschadas fortes sehktas kar-
tupelti dabonami.

Swarigs seeweetem

Muhsu prez. isplaf
deht nolchmam paf
puzenu pahrd.
1 eleg. ig. fofaf
wiln. trifo wifst
swahret. bagat. no
str. 2. fihda jef
apofschwahel.
isfrahb. ar lent. uš
spiz. 3. ahrij. baltf.

bluhfi ar fihda asch. nolchmam

4 angu schall-lafatu 3 ar
garu un pl. fof. mod. un isfuf.
Wifas 4 peekschm. tikai par
49. kap. Tahbi paschi labafaf
fort. peekschm. 550 kap. Zup.
5 l. Ja nepatihf. nouhu atp.
Adr. r. Лодзь въ складъ
3 Бернштейна К. 61. Кореф.
luhbf tr. waj wahju wal. (198)

Enturo

Sahatli

Jaunafas lihdselns
un tronifto tripperi.
na ahtri fahpes, nemafaf
No medijin. padomes atp.
Pehrtams wifur.
F. Ad. Richter & S.
Petersburg. Adakajewf